

Traficomin hankeavustusten hankekortti

Hankekortti julkaistaan valtionavustusten verkkosivuilla.

Enemmän omin voimin! Kestävän liikkumisen edistäminen liikennepuistossa ja lasten arjen matkoilla

16.2.2024

Avustuksen saaja	Tampereen kaupunki	
Osallistujat	Tampereen kaupunki (liikennejärjestelmä, perusopetus, nuorisopalvelut, Hiilineutraaleja tekoja -kehitysohjelma, varhaiskasvatus), Ekokumppanit Oy	
Aikataulu	1.2.2024	31.12.2024
Hankkeen tavoite ja sisältö, kohde-ryhmä	Hankkeessa kehitetään toimintamalleja Tampereella 2023 avatun uudistetun liikennepuiston hyödyntämiseen kestävän ja turvallisen liikkumiskulttuurin oppimisympäristönä, jota koulu- ja päiväkotiryhmät, erilaiset harrastusryhmät ja perheet voivat hyödyntää. Lähtötilanne on se, että puisto fyysisenä ympäristönä on olemassa, mutta toimintamallit sen käyttöön vaativat pilotointia ja kehittämistä sekä eri toimijoiden yhteistyötä. Hankkeessa toteutetaan liikennepuiston opetusmateriaali kasvatäjille ja pilottivierailuja. Lisäksi toteutetaan ohjetaulut ja muuta viestintää puiston omatoimisen käytön tueksi. Lisäksi hankkeessa edistetään kestäviä päiväkotijä ja koulumatkoja ko-koamalla ja jalkauttamalla kestävän liikkumisen infopakettit päiväkodeille (nykyään tarjolla vain kouluille), lisäämällä pyörähuollon opetusta kouluissa ja toteuttamalla kolmasluokkalaisten koulumatkahaaste. Hankkeen kohderyhmänä ovat tamperelaiset lapset ja nuoret, muut liikennepuistossa vierailevat ja perheet.	
Ennakoitu tulos	Liikennepuistoon liittyvien toimenpiteiden toivotaan kannustavaan kestäväan ja turvalliseen liikkumiseen. Ennakoituna tuotoksena on opettajan/kasvattajan tukimateriaali liikennepuistovierailulle viidelle eri kohderyhmälle. Lisäksi pilotoidaan mallin toimivuutta ja kehitetään mallia palautteen perusteella. Opetuspaketteja pilotoidaan varhaiskasvatusryhmien, esikouluryhmien ja koululuokkien vierailuilla. Hankkeessa tavoitteena on yhteensä 20 ryhmän käynti puistossa. Tavoitteena on löytää tuleville vuosille liikennepuiston vierailujen "operaattori" ja pysyvä toimintamalli siitä, miten varhaiskasvatusryhmien ja koululuokkien vierailut liikennepuistossa toteutetaan, ja miten opettajat ja kasvattajat voivat hyödyntää puistoa myös omatoimisesti. Infotaulujen ja viestinnän lisäämisen tavoitteena on palvella ryhmiä paremmin ja lisätä omatoimikäyttöä. Tavoitteena on lisätä puiston ympärivuotista ohjattua käyttöä ja mahdollistaa omatoimivierailuille kasvatuksellinen sisältö.	

	Päiväkoteihin suunnattujen infokarttojen pilotoinnin avulla on tavoitteena luoda malli siitä, miten päiväkodit voivat viestiä perheille aktiivisten kulkutapojen tärkeydestä päiväkotimatkoilla. Tavoitteena on vakiinnuttaa ja levittää pyörähuolto osaksi tamperelaisten koulujen käsityö-opetusta ja tuoda osana tätä hanketta viidelle koululle pyörähuollon työkalupakit.
Lisätietoja hankkeesta	Sanna Ovaska, sanna.ovaska@tampere.fi , 040 8013125

Hankkeen päättyessä täydennetään:

Tulokset	Hankkeessa tehtiin ohjetaulut liikennepuistoon tukemaan omatoimisia vierailuja sekä koulujen ja päiväkotien ryhmävierailuja. Isoja tauluja tuli kolme: yhdessä puiston sääntöjä, yhdessä tärkeimpiä liikennesääntöjä ja yhdessä kestävän liikkumisen hyötyjä. Ohjetaulujen lisäksi puiston pöytiin tuli liikennemerkkitarrat, joiden avulla pystyy opettelemana liikennemerkkejä ja pelaamaan liikennemerkkivisailua. Lisäksi koottiin opettajan/kasvattajan tukimateriaali liikennepuistovierailulle (sisältäen liikenneturvallisuuden ja kestävän liikkumisen oppituntisisällöt). Materiaalit löytyvät liikennepuiston sivuilta Liikennepuisto [Tampereen kaupunki - Vapaa-aika ja harrastukset - Leikkipaikat]. Liikennepuiston opetustuokioita pilotoitiin kahden ryhmän kanssa touko-kuussa ja yhteensä 20 ryhmän kanssa syys-lokakuussa. Lisäksi hankesuunnitelman mukaisesti on tehty pieniä kalustotäydennyksiä (potkupyörät, pyöräilykypärät) liikennepuiston käytön, etenkin päiväkotiryhmien vierailujen helpottamiseksi. Hankkeessa valmisteltiin varhaiskasvatuksen seikkailukartta Lentävänniemen, Niemenrannan ja Lielahden alueelle. Kartan tavoitteena on kannustaa perheitä liikkumaan päiväkotimatkat kestävämmiin (lihasvoimin) ja lähtemään seikkailemaan ja tutustumaan vapaa-ajalla omaan lähiympäristöön. Seikkailukartta löytyy: TRE Lielähti Seikkailukartta A3 PAINO--2-.pdf Lisäksi hankittiin pyörähuoltopakit ja korjaustelineet viidelle koululle: Kaarilan, Raholan, Ahvenisjärven ja Koiviston sekä Tampereen kansainväliselle koululle. Palaute on ollut hyvää ja pakit on otettu käyttöön. Hankkeessa toteutettiin koulumatkahaaste tamperelaisille 3.–4. luokille syyskuun liikkujan viikon ympärillä. Haasteessa koululaiset etenivät maailmankartalla (pelilaudalla) sen mukaan, kuinka paljon he kulkivat koulumatkojaan omin lihasvoimin. Pelilaudan lisäksi toteutettiin opettajan opas, joka sisälsi lisätietoja pelilaudan kaupungeista ja kaupunkeihin liittyviä liikunnallisia tehtäviä. Koulumatkahaasteesta ja seikkailukartasta voi lukea lisää täältä: Tupsu ja Nöpö kutsuvat kulkemaan päiväkotimatkat lihasvoimin [Tampereen kaupunki - Ajankohtaista]
----------	--

Miten tavoitteet toteutuivat?	Hankkeelle määriteltyt tavoitteet toteutuivat hyvin. Toimenpiteillä saatiin tehtyä hankesuunnitelman mukaisesti lasten ja nuorten kestävään liik- kumiseen kannustavia toimintamalleja. Tärkeimmät olivat opetuspaketit liikennepuistovierailuille, koulumatkahaasteen malli ja materiaalit, seik- kailukartan malli ja materiaalit. Hankkeen tavoitteena oli lisätä koululuokkien ja varhaiskasvatusryhmien vierailuja liikennepuistossa. Tämän tavoitteen Edelleen toimenpiteitä vaatii puiston ympärivuotisen käytön kehittämi- nen.
Arvio hankkeen vaikutuksista	Hankkeen vaikuttavuuden kannalta keskeistä oli se, että saatiin luotua toimintamalleja projektiajan yli. Hankkeen vaikutukset eivät siis jääneet vain projektiajan mittaisiksi. Opetuspaketit ja -materiaalit liikennepuis- tovierailuille ja kestävän liikkumisen opetukseen ovat opettajien ja kas- vattajien käytössä. Keskustelut ovat vielä kesken, mutta hyvin todennä- köisesti pilottien pohjalta syntyneet ohjatut liikennepuistovierailut ovat opettajien varattavissa keväällä 2025. Ohjetauluja varten luodut visu- aaliset elementit (liikennemerkkihahmot) ovat jatkossa hyödynnettä- vissä liikennepuiston kaikessa viestinnässä. Koulumatkahaasteen materiaalit ovat hyödynnettävissä uudestaan ja haasteesta muistutetaan taas liikkujan viikon yhteydessä. Koulut voivat hyödyntää materiaaleja myös omissa kampanjoissaan. Päiväkotien kes- tävän liikkumisen seikkailukartoille saatiin luotua malli, ja niiden toteut- tamista jatketaan 2025. Pyörähuollon opetus on myös mennyt hyvin eteenpäin hankkeen toimenpiteiden ansiosta.
Mitä opittiin? Mitä kannattaisi tehdä toisin?	Kaupungin sisäinen eri yksiköiden yhteistyö on erittäin tärkeää ja se toimi hankkeessa hyvin. Eri osapuolet olivat sitoutuneet hankkeen to- teuttamiseen. Hankkeen aikana järjestettiin myös tiedonvaihtopalave- reja muiden Traficom-avustusta saaneiden kaupunkien kanssa. Tämä on poikinnut mukavan verkoston tiedon ja ideoiden vaihtoon. Olemassa olevaa hyvää materiaalia liikenteeseen liittyvien opetussisältö- jen toteuttamiseen on paljon.